

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DEPARTAMENTO DE LATÍN

IES GREGORIO FERNÁNDEZ

CURSO 2022- 23

ÍNDICE

1	Aspectos Xerais da Programación Didáctica	4
	1.1 Contribución das materias á consolidación das competencias clave	4
	1.2 Contribución das materias ao desenvolvemento dos elementos transversais	6
2	Contexto	7
	2.1 Características do centro: contorna e instalacións	7
	2.2 Características do alumnado e das ensinanzas impartidas no centro	8
3	Metodoloxía didáctica	8
	3.1 Concepto e principios metodolóxicos	8
	3.2 Secuencia do traballo na aula	9
	3.3 Agrupamentos, espazos e tempos	10
	3.4 Materiais e recursos didácticos	10
4	Atención á diversidade e ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE)	11
5	Adaptación da programación didáctica en caso dunha docencia semipresencial ou non presencial	12
6	Avaliación da programación didáctica e da práctica docente. Indicadores de logro.	15
7	Planificación das materias	20
	7.1 4º da ESO: Latín	20
	7.1.1 Obxectivos	20
	7.1.2 Secuenciación e temporalización	22
	7.1.3 Relación entre: contidos, criterios de avaliación, competencias clave, estándares de aprendizaxe (grado mínimo de consecución e peso na cualificación) e instrumentos de avaliación.	31
	7.1.4 Avaliación	81
	7.2 2º de Bacharelato: Latín II	84
	7.2.1 Obxectivos	84
	7.2.2 Secuenciación e temporalización	85

	7.2.3 Relación entre: contenidos, criterios de evaluación, competencias clave, estándares de aprendizaje (grado mínimo de consecución e peso na cualificación) e instrumentos de evaluación.	94
	7.2.4 Evaluación	140
8	Actividades complementarias e extraescolares	143
9	Distribución das materias no Departamento	144

1. Aspectos xerais da programación didáctica

1.1 Contribución das materias á consolidación das competencias clave

Entre as moitas definicións das competencias clave (CC) poderíamos destacar a do proxecto DeSeCo (2003), que nos di que “unha competencia é máis que coñecementos e destrezas. Involucra a habilidade de afrontar demandas complexas, apoiándose en e mobilizando recursos psicosociais (incluíndo destrezas e actitudes) nun contexto en particular.” Segundo a Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato, as competencias conceptualízanse como un «saber facer» que se aplica a unha diversidade de contextos académicos, sociais e profesionais. Atendendo o establecido no Decreto 86/2015, as competencias que todo o alumnado debe conseguir son:

1. Comunicación lingüística (CCL)
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)
3. Competencia dixital (CD)
4. Aprender a aprender (CAA)
5. Competencias sociais e cívicas (CSC)
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC)

A comunicación lingüística é a competencia clave que máis presenza ten na materia de Latín, xa que o estudo da lingua latina, da súa orixe e evolución, do seu funcionamento interno, do seu léxico e dos seus textos redundará sen dúbida nun maior coñecemento e dominio das linguas propias. Non obstante, deberase ter en conta tamén o tratamento das outras competencias.

O labor de tradución non só constitúe por si mesmo un importante exercicio intelectual, senón que ao mesmo tempo estimula a memoria, a lóxica de pensamento e os hábitos de

disciplina no estudo, mellorando o razoamento e impulsando a competencia clave de aprender a aprender.

A competencia matemática e as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía poden ser traballadas nos temas de cultura e civilización latinas, nomeadamente na educación en Roma, no urbanismo e na enxeñaría romana, e as vías de comunicación, en tanto que manifestacións da actividade humana.

A competencia dixital deberá estar presente en todo momento. A procura de información na rede, a súa selección crítica e a súa utilización, entendidas como un proceso guiado polo/pola profesor/a, deberá servirnos para programar traballos colaborativos e producir novos materiais para pór a disposición da comunidade educativa.

A competencia de aprender a aprender traballarase, por exemplo, en todas as unidades nas que haxa un traballo específico de tradución ou retroversión.

As competencias sociais e cívicas poden ser traballadas particularmente nos bloques referidos a civilización. A vida no mundo romano, na súa dimensión político-social ou relixiosa préstase sempre a valoración e a comparación co mundo actual, salientando semellanzas e diferenzas, e fomentando un xuízo crítico da realidade. Deste xeito, cobran nova forza conceptos como democracia, xustiza, igualdade, cidadanía e diversidade.

A competencia en conciencia e expresión cultural está moi presente, ademais de no estudo da literatura latina, nos contidos referidos as artes plásticas en Roma, o urbanismo e a romanización de Hispania e da Gallaecia. Coñecer e valorar todas estas manifestacións culturais artísticas, diferenciando xéneros e estilos, recoñecendo canons estéticos ou tópicos literarios, lévanos a consideralas como parte do patrimonio dos pobos e a apreciar dun xeito especial aquelas que están dentro do noso contexto, ben sexa nas páxinas dun libro, ben nun museo ou nun depósito arqueolóxico.

A competencia que traballa o sentido da iniciativa e o espírito emprendedor estará presente sobre todo nos bloques de contidos non lingüísticos, para aproveitar a metodoloxía do traballo en grupo de xeito responsable e proactivo.

1.2 Contribución das materias ao desenvolvemento dos elementos transversais

Os temas transversais buscan conseguir que o alumnado desenvolva formas de vida e sistemas de comportamento social, xusto e democrático a través de actitudes persoais activas e críticas. Para asegurar esta transversalidade, no artigo 4 do Decreto 86/2015 recóllense unha serie de elementos que teñen que ser tratados dende todas as disciplinas.

1-Comprensión lectora (CL): o alumnado terá que comprender diferentes tipos de textos para a finalización correcta da actividade con que se relacionan.

2-Expresión oral (EO): o alumnado poderá consolidar as súas destrezas comunicativas nas reflexións persoais e a expresión das mesmas, como na expresión das ideas ou coñecementos propios nas actividades iniciais de choiva de ideas.

3-Expresión escrita (EE): a expresión escrita progresará de forma coherente coa elaboración de traballos de diversa índole ao tempo que interioriza as súas aprendizaxes.

Estes tres elementos están relacionados coa competencia clave en Comunicación Lingüística (CCL) e co Proxecto Lector do centro, co fin de fomentar a lectura e a escritura entre o alumnado.

4-Comunicación audiovisual e Tecnoloxía da información e comunicación (CA, TIC): o visionado de fragmentos de vídeos serán o medio para traballar estes elementos transversais fomentando o Plan TIC do centro.

5-Emprendemento (EMP): fomentarase a iniciativa e a toma de decisións do alumnado a través da realización de proxectos e da busca de solucións aos diversos problemas que poidan xurdir na súa realización.

6-Educación cívica e constitucional (EC): promoverase a xestión pacífica de conflitos que se poden orixinar nos traballos en grupo ou en parellas ao confrontar ideas ou opinións.

Adicionalmente, promoverase a educación para a saúde (ES), xa que a dieta mediterránea, ou a importancia do exercicio físico no mundo grecorromano, pódenos dar pé a tratar este elemento transversal. Con este elemento transversal relacionase ademais o Proxecto de Promoción de estilos de vida saudable.

Tamén se pode abordar a educación para a igualdade entre homes e mulleres (IHM) recoñecendo en textos clásicos ou actuais, circunstancias nas que se produza calquera tipo de discriminación por razón de sexo, aproveitando para reflexionar e opinar sobre as situacións observadas e tratando de aportar posibles solucións para evitar a discriminación. En consecuencia reflexionárase sobre o compromiso de evitar, en calquera situación comunicativa, formas, termos e expresións que denoten discriminación de carácter sexual contribuíndo deste xeito a consecución dos obxectivos establecidos no Plan de Convivencia e tamén no Plan de Igualdade.

2. Contexto

2.1 Características do Centro: contorna e instalacións

O IES Gregorio Fernández é un dos dous institutos públicos localizados en Sarria. Este municipio conta na actualidade con 13.330 habitantes (INE 2019). O núcleo urbano de Sarria concentra un 65% da poboación, mentres que o resto de habitantes do concello están distribuídos pola contorna rural.

Pola súa parte, Sarria é a cabeceira dunha extensa comarca na que tamén se sitúan os concellos de Láncara, Paradela, O Incio, O Páramo, Samos e Triacastela. Entre as principais actividades económicas deste espazo destacan os sectores primario e terciario. En relación a este último aspecto, o feito de que Sarria sexa o maior núcleo de poboación do tramo galego do Camiño Francés (e o último lugar desde o que se pode comezar esta ruta para conseguir a “Compostelá”) repercutiu no notable incremento do sector servizos nos últimos anos.

Desde o punto do patrimonio cultural e artístico da comarca de Sarria, existe unha grande riqueza de monumentos ou restos arqueolóxicos, especialmente das etapas antiga e medieval. Entre eles destacan o propio trazado do Camiño de Santiago, a Fortaleza dos Marqueses de Sarria, o Mosteiro da Madalena ou a Igrexa do Salvador, patrimonio que ten unha proxección pedagóxica habitual nalgunhas das actividades desenvolvidas no Centro.

En relación ás instalacións e aos espazos didácticos existentes no IES, conta cun total de tres edificios, nos que se distribúen as aulas, os despachos da equipa directiva e de orientación, a

secretaría, os departamentos didácticos, a sala de profesores, os obradoiros e laboratorios, o ximnasio, o pavillón polideportivo, a biblioteca, a sala de recepción de pais/nais, a cafetería e o comedor. Así mesmo, a maioría das aulas están equipadas con ordenador, canón dixital e pizarra, e son luminosas e ben ventiladas

2.2 Características do alumnado e das ensinanzas impartidas no Centro

O alumnado do IES Gregorio Fernández procede na súa maior parte dun radio de ata 20 km, e a el están adscritos os centros de primaria de Oural e Paradela, así como acolle a Escola de Idiomas (sección Lugo). A lingua materna dominante é o galego, e a porcentaxe de alumnos e alumnas de nacionalidade estranxeira ronda o 10%.

Desde o punto de vista da situación socioeconómica das familias, a maioría posúen un nivel de vida medio, se ben existen casos de importantes dificultades económicas.

3. Metodoloxía didáctica

3.1 Concepto e principios metodolóxicos

Segundo o Decreto 86/2015 a metodoloxía didáctica é o “conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados”. Para deseñar estas accións debemos de partir duns principios metodolóxicos fundamentais, que serán a base sobre a que sustentar o deseño, e que atendendo ao artigo 11 do Decreto 86/2015 para esta programación serán a atención á diversidade, a metodoloxía activa e participativa, favorecendo o traballo individual e cooperativo, a adquisición de competencias a través de actividades integradas, o desenvolvemento de elementos transversais, a integración das TIC na aula e o fomento da lectura.

Hai que partir sempre dunha avaliación inicial para valorar desde que punto parte o noso alumnado, reestruturando o proceso de ensino aprendizaxe para que sexa significativo. Ademais, en todas as unidades hai actividades iniciais, como chuvias de ideas, pensadas para adaptar este proceso.

As explicacións de parte do docente estarán presentes nas unidades didácticas, pero temos que potenciar as metodoloxías activas e participativas, fomentando o desenvolvemento da capacidade do alumnado de aprender a aprender, por exemplo, na unidades nas que haxa un traballo de tradución ou retroversión.

Potenciarase tamén a aprendizaxe a través de xogos e a gamificación usando como recurso as novas tecnoloxías, por exemplo co uso de Kahoot!. Combinarase o traballo individual co traballo colaborativo.

3.2 Secuencia do traballo na aula

As actividades das diferentes unidades didácticas son fundamentais para o desenvolvemento das competencias. Realizaranse distintos tipos de actividades e poderán ser adaptadas para atender de forma axeitada á diversidade do alumnado e atendendo ás distintas circunstancias que se poidan dar e que determinen outro tipo de ensinanza (online, semipresencial...). De forma xeral, a secuenciación das actividades das UUDD sería a seguinte:

Actividades iniciais de motivación e avaliación inicial (AI). Estas actividades teñen como finalidade avaliar o grao de coñecementos previos do alumnado en relación cos contidos da unidade. É importante ademais que estas actividades sexan motivadoras.

Actividades de desenvolvemento (AD). A súa finalidade é introducir e desenvolver os novos contidos da unidade. Teñen que ter unha crecente complexidade. A parte expositiva do docente ten que estar presente como guía, para realizar despois actividades individuais.

Actividades de consolidación (AC). Estas actividades buscan recapitular as aprendizaxes adquiridas para comprobar o grao de asimilación dos contidos por parte do alumnado.

Actividades complementarias e extraescolares (ACE). Estas actividades buscan que o alumnado saia do seu entorno habitual para fomentar unha aprendizaxe máis integral. Poden ser saídas, como a saída a Lugo para o Festival de Teatro Clásico en marzo do 2023. Poden ser tamén conmemoracións.

Actividades de avaliación (AV). Son actividades cuxa finalidade é coñecer o grao de consecución dos contidos de cada unidade. Empregaranse instrumentos como probas escritas.

Actividades de reforzo e ampliación (AR/AA). Estas actividades están deseñadas para atender á diversidade do alumnado, con actividades de reforzo para os que teñen un aprendizaxe máis lento, e actividades de ampliación para o alumnado que necesite avanzar máis. Non son actividades para algún alumno ou alumna en concreto, senón que poden ser realizadas por calquera membro do grupo. Serán accesibles tamén a través da Aula Virtual do centro, para que o alumnado interesado poda acceder a elas cando o considere necesario, contribuíndo deste xeito ao Plan de integración das TIC do centro.

3.3 Agrupamentos, espazos e tempos

Os agrupamentos que se porán en práctica serán homoxéneos e terán carácter flexible, pois buscarán colocar ao alumnado segundo as súas propias cualidades para obter os mellores resultados de aprendizaxe. O alumnado traballará de forma individual para favorecer a súa autonomía en determinadas actividades como poden ser traducións ou boletíns de exercicios. Farase tamén un traballo en parellas, para favorecer a interacción e en pequeno grupo, para fomentar o traballo cooperativo, contribuíndo ao Plan de Igualdade dos centros e ao Plan de Convivencia.

En canto aos espazos, empregaremos a aula de referencia, a biblioteca e a aula de informática. Na aula proporase unha distribución en liña, para o traballo individual e por parellas, e unha distribución enfrontada para o traballo en pequeno grupo.

3.4 Materiais e recursos didácticos

Para o traballo na aula contarase con diferentes materiais que serán nuns casos de uso diario e noutros de uso máis ocasional.

Materiais funxibles: lapis, folios, cadernos, rotuladores, cartolinas...entre outros. Materiais non funxibles: ordenador, cadeiras, mesas, proxector, encerado branco...

Son fundamentais os dicionarios e manuais para determinadas actividades así que disporase na aula de varios exemplares para o traballo individual. Contarase tamén con algún exemplar na biblioteca. Usaranse boletíns de exercicios, libros de texto de apoio, textos de autores clásicos e textos doutra índole. Empregarase a rede para multitude de recursos, como poden

ser materiais audiovisuais, como vídeos de Youtube con contidos relevantes, por exemplo os de latinonline.es, Academia Play, Ted-Ed ou latinedisce.com; a Aula Virtual do centro na que se poden subir arquivos de consulta para realizar traballos colaborativos, ou as actividades de reforzo ou ampliación das distintas unidades; enlaces a webs, como a páxina Almacén de Clásicas e actividades de diverso formato, ademais das de reforzo e ampliación. Pódense usar tamén aplicacións como Kahoot!, empregando o teléfono móbil, cuxo uso está permitido nas Normas de organización e Funcionamento do centro. Ademais da Aula Virtual, pódese empregar Cisco Webex como plataforma para facer videoconferencias. Para a comunicación coas familias débense usar os recursos proporcionados pola Consellería, AbalarMóbil ou o correo electrónico específico.

4. Atención á diversidade e ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE)

Segundo o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, a diversidade é “unha realidade social, e, polo tanto, unha realidade en cada centro educativo; realidade derivada da singularidade biolóxica, psicolóxica, social e cultural de cada alumna e cada alumno, da singularidade de cada familia e de cada unha das profesoras e dos profesores, tamén das particularidades de cada centro e de cada comunidade educativa no seu conxunto.” Dentro desta diversidade atopamos alumnado con NEAE, que, atendendo ao artigo 71.2 da LOE/LOMLOE pode presentar “necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por encontrárense en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por térense incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar”.

Atendendo ás directrices da lexislación actual vámonos a rexer por dous principios fundamentais: normalización e inclusión. Para atender á diversidade vamos a tomar sempre medidas de carácter ordinario, tal e como se recolle no Plan Xeral de Atención á

Diversidade, que elabora o Departamento de Orientación. So de ser preciso se levarán a cabo medidas de carácter extraordinario, tal e como se indica na Orde do 8 de setembro de 2021.

Como docentes debemos axustar o enfoque metodolóxico a cada unha das realidades que temos na aula, considerando tanto as tarefas propostas e a súa avaliación como a promoción da motivación e o coidado da autoestima.

No caso do alumnado que non promocionou de curso, levarase a cabo un programa específico de reforzo, facendo un seguimento máis detallado e proporcionando actividades de reforzo ou ampliación, no caso de ser necesario.

5. Adaptación da programación didáctica en caso dunha docencia semipresencial ou non presencial

No caso de ter que pasarse a un ensino online ou semipresencial, a metodoloxía obviamente terá que cambiar e adaptarse de novo a esa situación. Terase en conta sempre que pode haber alumnado con conectividade e alumnado sen conectividade ou con pouca conectividade.

Intentarase que as actividades propostas para as clases non presenciais sexan variadas grazas ao soporte da tecnoloxía e á diversificación das canles de información.

Coa corrección das tarefas intentarase que o alumnado avance no seu proceso de aprendizaxe.

Teranse sempre en conta as dificultades que pode ter o alumnado en relación aos medios e á conectividade, buscando a forma de solucionarlas.

Procúrase sempre que as actividades non desborden ao alumnado.

Para aqueles que non están conectados ou teñan dificultades para traballar cun ordenador, por ter que compartilo coa familia, tratarase de establecer comunicación con eles a través do correo electrónico para envío de materiais ou chamadas telefónicas.

No caso dunha ensinanza semipresencial, combinaranse as sesións máis teóricas (presenciais) coas sesións máis prácticas (online), sempre resolvendo as posibles dúbidas

que poidan xurdir a través das canles propostas. Esta dinámica podería invertirse cando o alumnado ou o docente o consideren necesario.

Criterios de avaliación e cualificación no caso do establecemento dun ensino semipresencial nalgún período, na ESO e en Bacharelato:

o 2º Bac (Latín II)

Procedementos: O docente enviará, de forma escalonada ou en bloque, por correo electrónico ou Aula virtual, textos do nivel de 2º BAC para traducir ou analizar do latín/grego ao castelán ou galego. Mandaranse asemade outras tarefas a realizar que sexan obxecto de estudo da materia (exercicio de prefixos, temas literatura, helenismos).

Instrumentos: Textos propostos polo profesor, traducidos ou analizados polo alumnado por escrito, a man ou a ordenador, enviados por correo electrónico ou Aula Virtual, e, finalmente, corrixidos, avaliados e devoltos polo profesor. O profesor poderá tamén enviar a corrección do/s texto/s para a súa revisión por parte do alumnado.

Outras tarefas a realizar poderán ser a análise dos principais prefixos latinos ou o estudo dos temas de literatura.

Tamén se terá en conta a constancia e número destas entregas, a presenza, se é posible, participación e interese amosado nas sesións de aula virtual.

A avaliación realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante todos os trimestres, tanto no periodo presencial coma no periodo online, así como sobre as actividades de reforzo, recuperación ou ampliación de aprendizaxes realizadas e os criterios de avaliación serán os mesmos que nunha ensinanza presencial, facendo exames online a través de webex ou doutras plataformas.

Recuperación: no caso do alumnado con alguna avaliación non superada, farase unha proba de recuperación que versará sobre os contidos non superados .

Esta recuperación farase de forma telemática ou presencial, se a situación o permitise, nunha data acordada polo docente e o alumnado afectado. As instrucións para a realización deste exame de recuperación ser-án transmitidas por correo electrónico ou Aula

virtual coa suficiente anticipación. Permitirase o uso dun dicionario de latín-castelán ou galego e o apéndice gramatical do dicionario. No caso de que o alumnado teña problemas de conexión para a realización desta proba, esta deberá de facerse por calquera medio posible a disposición do alumnado, por exemplo o teléfono móbil. A non realización desta proba de recuperación suporá que a materia non será superada na convocatoria ordinaria. Criterios de cualificación da recuperación: a nota obtida na recuperación representará o 100 % da nota.

A proba extraordinaria constará de cinco preguntas relacionadas directamente cos bloques de contidos das materias en cuestión. O alumnado alcanzará o aprobado obtendo unha nota mínima de 5 sobre 10.

O alumnado coa materia pendente seguirá os mesmos criterios que nunha avaliación presencial, facendo as probas pertinentes a través de Webex ou outra plataforma online, e enviando os traballos requeridos polo docente a través da Aula virtual ou correo electrónico.

o Latín (4º ESO)

Procedementos: o alumnado comunicarse co docente a través da Aula virtual e Webex Meetings, para a comunicación das tarefas a realizar, plan de traballo, entrega de traballos ou probas a realizar.

Instrumentos: Establecemento dun plan de traballo por parte do alumnado para a realización dun traballo individual cos seguintes puntos: elección do tema do traballo, recursos a utilizar, formato.

Realización doutras actividades online, relacionadas cos contidos culturais ou lingüísticos.

Probas/ test/ formularios Google de tradución e análise morfolóxica. Estas probas faranse vía telemática. Poderanse facer dous tipos de probas de tradución e análise morfolóxica.

Tamén se terá en conta a constancia e número destas entregas, a presenza, se é posible, participación e interese amosado nas sesións de aula virtual.

A avaliación realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os tres trimestres, así como sobre as actividades de reforzo, recuperación ou ampliación de aprendizaxes

realizadas no período de ensinanza online e os criterios de avaliación serán os mesmos que nunha ensinanza presencial.

Recuperación: no caso do alumnado con algunha avaliación non superada, farase unha proba de recuperación que versará sobre os contidos non superados, ou realizarase un traballo/traballos para a recuperación dos mesmos.

6. Avaliación da programación didáctica e da práctica docente. Indicadores de logro

Para mellorar o proceso de ensino aprendizaxe é necesario avaliar a programación didáctica e a nosa práctica docente, seguindo as instrucións do Decreto 86/2015, “o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o que establecerá indicadores de logro nas programacións didácticas”.

O seguimento da programación didáctica realizarase ao final de cada unidade didáctica no caderno do docente. Faranse constar as desviacións con respecto á temporalización prevista e aos contidos traballados e os motivos que as desencadearon. Readaptarase, de ser necesario, a temporalización das seguintes unidades. Ao finalizar cada unidade, o alumnado poderá avaliála con unha escala de observación. Para a autoavaliación da programación utilizarase unha escala de observación, establecendo uns indicadores de logro que reflectirán o que se pretende acadar.

Levarase a cabo tamén unha coavaliación nas reunións mensuais do departamento de Latín; nesta reunión farase un seguimento da programación didáctica, avaliarase o grao de cumprimento da mesma e xustificaranse os casos de adaptación da programación. Este seguimento e revisión constará nas actas do departamento. Outros procedementos para avaliar a programación serán as reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica ou as reunións co delegado.

Ademais da revisión da programación didáctica, farase unha avaliación da práctica docente, indicando o grao de cumprimento da mesma e xustificando razoadamente as posibles desviacións na mesma. Esta avaliación levarase a cabo ao finalizar cada un dos trimestres.

Teranse en conta as valoracións do alumnado mediante unha enquisa e farase unha autoavaliación con unha escala de observación, establecéndose uns indicadores de logro, como por exemplo se se empregaron distintos instrumentos de avaliación ou se conseguiu unha participación activa do alumnado.

Nas análises dos instrumentos de avaliación da programación didáctica e da práctica docente sairán as propostas de mellora que se recollerán na memoria final.

Instrumentos de avaliación da práctica docente e da PD

1. Enquisa para o alumnado para avaliar a práctica docente

A. Sinala o grao de interese pola materia

- Moi elevado
- Elevado
- Normal
- Baixo
- Moi baixo

B. As clases en xeral son

- Fáciles de seguir
- Cases sempre fáciles de seguir
- Case sempre difíciles de seguir
- Difíciles de seguir

C. Nas clases síntome

- Moi motivado
- Algo motivado
- Non moi motivado
- Para nada motivado

D. Cando necesito apoio nas sesións, o docente resúltame unha figura de apoio

- Si
- Non

E. Ao docente gústalle ensinar e mostra interese pola materia

- Si
- Non

F. O docente é, en xeral, próximo, empatiza e trata de conectar co alumnado

- Si
- Non

G. O docente demostra ter os coñecementos e competencias axeitadas para ensinar esta materia

- Si
- Non

H. A metodoloxía é adecuada, diversa e adaptada ás necesidades do alumnado

- Si
- Non

I. O docente xestiona o tempo adecuadamente

- Si
- Non

J. A avaliación resulta xusta e cun nivel de dificultade axeitado

- Si
- Non

2. Escala de Observación para avaliar a práctica docente (autoavaliación)

(1=puntuación mais baixa; 4=puntuación mais alta)

Indicadores de logro	ESCALA			
	1	2	3	4
I. Fixéronse explicación xerais para todo o alumnado				
II. Ofrecéronse as explicacións que precisou o alumnado de forma individualizada.				
III. Elaboráronse actividades para atender á diversidade				
IV. Empregáronse distintas metodoloxías en función dos contidos				
V. Conseguiuse unha participación activa do alumnado.				
VI. Combinouse o traballo individual e en grupo, valorándose adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado.				
VII. Incorporáronse as Tic aos procesos de ensino-aprendizaxe				
VIII. Potenciáronse estratexias de animación á lectura				
IX. Prestouse atención aos elementos transversais e competencias clave relacionados cos estándares de aprendizaxe.				
X. Ofrecéronse ao alumnado de forma rápida os resultados das probas, traballos ou outras actividades				
XI. Grao de implicación nas funcións de titoría ou orientación do alumnado.				
XII. Vinculáronse as medidas de apoio cos estándares de aprendizaxe.				
XIII. Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.				
XIV. Contouse co apoio e coa implicación das familias/titores legais no traballo do alumnado.				
XV. Mantívose un contacto periódico coa familia/titores legais do alumnado.				
XVI. Empregáronse distintos instrumentos de avaliación.				
XVII. Elaboráronse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado.				
XVIII. Deuse un peso real á observación do traballo na aula				
XIX. Propuxéronse actividades complementarias e extraescolares adecuadas.				

3. Escala de Observación para avaliar a PD (autoavaliación)

(1=puntuación mais baixa; 4=puntuación mais alta)

Indicadores de logro	ESCALA			
	1	2	3	4
I. Adecuación do deseño das UDD, temas ou proxectos a partir do currículo.				
II. Adecuación da secuenciación e temporalización das UDD.				
III. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unidade.				
IV. Adecuación ao grao mínimo de consecución para cada estándar.				
V. Asignación a cada estándar do peso específico na cualificación.				
VI. Vinculación de cada estándar con un instrumento/s axeitado/s para a súa avaliación.				
VII. Asociación de cada estándar coas competencias clave.				
VIII. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
IX. Adecuación dos materiais e recursos empregados.				
X. Adecuación da proba de avaliación inicial.				
XI. Adecuación das pautas para a avaliación continua.				
XII. Adecuación dos criterios establecidos para recuperar os estándares, unidades didácticas ou avaliación.				
XIII. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.				
XIV. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación de materias pendentes e a súa avaliación.				
XV. Adecuación dos instrumentos considerando o valor de cada estándar.				
XVI. Adecuación das medidas de apoio e reforzo educativo.				
XVII. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
XVIII. Tratamento dos elementos transversais.				
XIX. Grao de desenvolvemento, participación e interese nas actividades complementarias.				
XX. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
XXI. Contribución desde a materia ao Plan Lector do centro				
XXII. Grao de integración das TIC na materia.				

4. Escala de observación para o alumnado para avaliar a UD

(1=puntuación mais baixa; 4=puntuación mais alta)

Indicadores de logro	ESCALA			
	1	2	3	4
I. O plan de traballo previsto expúxose ao iniciar a unidade				
II. Grao de cumprimento do plan de traballo previsto				
III. Grao de utilidade dos materiais e recursos				
IV. Grao de utilidade das actividades				
V. Grao de adecuación das actividades ás necesidades do alumnado				
VI. Grao de flexibilidade da unidade segundo as necesidades do alumnado				
VII. A unidade resulta atractiva e interesante				

7. Planificación das materias

7.1 4º ESO: LATÍN

7.1.1. Obxectivos ESO

1	Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
2	Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
3	Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
4	Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
5	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

6	Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
7	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades
8	Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
9	Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
10	Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo
11	Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
12	Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
13	Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito
14	Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

7.1.2 Secuenciación e temporalización dos contidos

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Te ma / U. D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
1ª Avaliac.		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	1	B1.1	Marco xeográfico da lingua	Set em.	8
		B1.2	O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas		
		B1.3	Linguas de España: linguas romances e non romances		
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos		
		B2	BLOQUE 2: SISTEMA DE LINGUA LATINA: ELEMENTOS BÁSICOS	Set em/ Out.	12
		B2.1	Orixes da escritura. Sistemas de escritura.		
		B2.2	Orixes e evolución do alfabeto latino.		
		B2.3	Pronuncia do latín		
		B3	BLOQUE 3. MORFOLOXÍA		
		B3.1	Formantes das palabras		
		B3.2	Tipos de palabras: variables e invariables.		
		B3.3	Concepto de declinación		
		B3.4	Flexión nominal: substantivos 1ª declinación		
		B7	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
			BLOQUE 7. LÉXICO		
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
		B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		B1	BLOQUE 1. O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos		
		B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B3	BLOQUE 3. MORFOLOXÍA	Nov	12
		B3.1	Formantes das palabras		
		B3.2	Tipos de palabras: variables e invariables.		
	B3.3	Concepto de declinación			
	B3.4	Flexión nominal: substantivos, adxectivos 1ª, 2ª declinación			
	B4	BLOQUE 4. SINTAXE			
	B4.1	Elementos da oración			

3	B4.2	Casos latinos	Dec	8
	B4.3	Concordancia		
	B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
	B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
	B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica.		
	B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.		
	B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución.		
	B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
	B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
	B7	BLOQUE 7. LÉXICO		
	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
	B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
	B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		BLOQUE 1. O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos		
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
	4	B3		
B3.1		Formantes das palabras		
B3.2		Tipos de palabras: variables e invariables.		
B3.3		Concepto de declinación e conxugación.		
B3.4		Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos		
B3.5		Flexión verbal		
B4		BLOQUE 4. SINTAXE		
B4.1		Elementos da oración		
B4.2		Casos latinos		
B4.3		Concordancia		
B4.4		Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
B6		BLOQUE 6. TEXTOS		
B6.1		Análise morfolóxica e sintáctica.		
B6.2		Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		
B6.3		Iniciación ás técnicas de tradución		
B6.4		Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
B6.5		Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
B7	BLOQUE 7. LÉXICO			
B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia			
B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos			

	B7.3	Locucións latinas de uso actual		
	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán		
	B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN		
	B5.1	Períodos da historia de Roma		

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
2ª aval		B3	BLOQUE 3. MORFOLOXÍA		
	5	B3.4	Flexión nominal: 3ª declinación	Xan	10
		B3.5	Flexión verbal		
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
		B4.3	Concordancia		
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.		
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
		B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica.		
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución		
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
		B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
		B7	BLOQUE 7. LÉXICO		
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
		B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán			
B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN				

		B5.2	Organización política e social de Roma: as clases sociais		
	6	B3	BLOQUE3. MORFOLOXÍA	Xan / Feb .	11
		B3.4	Flexión nominal: 3ª declinación: substantivos e adxectivos		
		B3.5	Flexión verbal		
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
		B4.3	Concordancia		
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.		
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
		B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica		
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución		
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
		B6.5	Producción de pequenos textos propios en lingua latina.		
		B7	BLOQUE 7. LÉXICO		
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
		B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.			
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán			
	B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN			
	B5.2	Organización política e social de Roma			
	7	B3	BLOQUE3. MORFOLOXÍA	Feb / Mar .	10
		B3.4	Flexión nominal: 4ª declinación		
		B3.5	Flexión verbal		
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
		B4.3	Concordancia		
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.		
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
		B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica		
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		

		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución		
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
		B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
		B7	BLOQUE 7. LÉXICO		
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
		B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
		B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán		
		B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN		
		B5.4	Mitoloxía e relixión		
	8	B3	BLOQUE3. MORFOLOXÍA	Abr.	7
		B3.4	Flexión nominal: 5ª declinación		
		B3.5	Flexión verbal		
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
		B4.3	Concordancia		
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.		
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
		B6.1	Análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica		
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución		
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
		B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
	B7	BLOQUE 7. LÉXICO			
	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia			
	B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos			
	B7.3	Locucións latinas de uso actual			
	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES			
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.			

	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán		
	B.5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN		
	B5.4	Mitoloxía e relixión		

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Te ma / U.D .	Bloque	Contido	Mes	Sesións
3ª Avaliación c.		B3	BLOQUE 3. MORFOLOXÍA		
	9	B3.4	Flexión pronominal	Maio	5
		B3.5	Flexión verbal		
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE		
		B4.1	Elementos da oración		
		B4.2	Casos latinos		
		B4.3	Concordancia		
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas		
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.		
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS		
		B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica.		
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias		
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución		
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.		
		B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.		
		B7	BLOQUE 7. LÉXICO		
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos		
		B7.3	Locucións latinas de uso actual		
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.			
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán			
	B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN			
B5.3	A familia romana				
	B3	BLOQUE 3. MORFOLOXÍA	Maio	7	
	B3.4	Flexión nominal e pronominal			
	B3.5	Flexión verbal			
	B4	BLOQUE 4. SINTAXE			

10	B4.1	Elementos da oración	Maio/ Xuño 6
	B4.2	Casos latinos	
	B4.3	Concordancia	
	B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas	
	B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.	
	B6	BLOQUE 6. TEXTOS	
	B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica	
	B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias	
	B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución	
	B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.	
	B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	
	B7	BLOQUE 7. LÉXICO	
	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia	
	B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos	
	B7.3	Locucións latinas de uso actual	
	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES	
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán	
	B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN	
	B5.5	Vida cotiá: vivenda	
11	B3	BLOQUE3. MORFOLOXÍA	Maio/ Xuño 6
	B3.4	Flexión nominal e pronominal	
	B3.5	Flexión verbal	
	B4	BLOQUE 4. SINTAXE	
	B4.1	Elementos da oración	
	B4.2	Casos latinos	
	B4.3	Concordancia	
	B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas	
	B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.	
	B4.6	Construcións de infinitivo máis transparentes	
	B6	BLOQUE 6. TEXTOS	
	B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica	
	B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias	
	B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución	
	B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.	
	B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	
	B7	BLOQUE 7. LÉXICO	

		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos
		B7.3	Locucións latinas de uso actual
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.
		B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán
		B5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN
		B5.5	Vida cotiá: alimentación e indumentaria
	12	B3	BLOQUE3. MORFOLOXÍA
		B3.4	Flexión nominal e pronominal
		B3.5	Flexión verbal
		B4	BLOQUE 4. SINTAXE
		B4.1	Elementos da oración
		B4.2	Casos latinos
		B4.3	Concordancia
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas
		B4.5	Oración composta: oracións coordinadas.
		B4.6	Construcións de participio máis transparentes.
		B6	BLOQUE 6. TEXTOS
		B6.1	Análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.
		B6.5	Produción de pequenos textos propios en lingua latina.
		B7	BLOQUE 7. LÉXICO
		B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia
		B7.2	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos
		B7.3	Locucións latinas de uso actual
		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.
		B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán
	B.5	BLOQUE 5. ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN	

		B5.4	Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.	
--	--	------	--	--

7.1.3. Relación entre: contidos, criterios de avaliación, competencias clave, estándares de aprendizaxe (grado mínimo de consecución e peso na cualificación) e instrumentos de avaliación.

RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE

LATÍN 4º ESO

**1ª
Aval**

**Estándares de aprendizaxe
avaliados /Indicadores de logro
(1)**

**Criterios de cualificación e instrumentos de
avaliación**

Temas transversais

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif. ic.	Instrumentos						Temas transversais										
								Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TI	EMP	EC	PV			
1	B1.1		LAB1.1.1	cmcct/cc ec/caa/cd/ csc	Sinala nun mapa o marco xeográfico da lingua latina e a súa expansión, delimitando os seus ámbitos de influencia e colocando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	50%	10%			90%				X		10%					X			
	B1.2		LAB1.2.1	Cd/caa/cmcct	Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, e delimita nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión	100%	20%	80%						X		10%		X						
				LAB1.3.1	csc /caa/cd	Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa,	20%	10%			90%			X		10%	X			X				

				diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.																
B1.3	LAB1.4.1	csc/caa/cd	Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe romances e non romances delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	100%	30%			90%	x		10%	x								
B1.4	LAB1.5.1	Ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	30%	80%			x		10%	x								
2	B2.1	LAB2.1.1	cd /ccec	Recoñece tipos de escritura e clasifícaos consonte a súa natureza e a súa función.	20%				90%	x		10%								
	B2.2	LAB2.2.1	csc /ccl /ccec	Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo do alfabeto latino, sinala as adaptacións que se producen en cada unha delas, recoñece os tipos de alfabetos usados actualmente en Europa, e relaciona cada un coas linguas que os empregan.	20%	10%			90%	x		10%		x		x				
	B2.3	LAB2.3.1	ccl	Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.	100%	30%		100%												
	B3.1	LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes	100%	20%				90%		10%		x						

				para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.															
B3.2	LAB3.2.1.	caa / ccl		Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%					90%		10%							
B3.3	LAB3.3.1	caa/ccl /cd		Define o concepto de declinación e conxugación	100%	80%				x		10%							
B3.4	LAB3.4.1	ccl		Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación.	100%	80%				x		10%							
B4.1	LAB4.1.1	cmcct/ccl		Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	80%				x		10%							
B4.2	LAB4.2.1	Caa/ccl		Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro dentro da oración	100%	80%				x		10%							
B7.1	LAB7.1.1	Caa / ccl		Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia ou doutras que coñece.	50%	10%		90%		x		10%							

		LAB7.1.2	Cd /ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%		90%				x		10%		x					
B7.2		LAB7.2.1	Cmcct/cc l	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	100%		80%				x		10%		x					
B7.2		LAB7.3.1	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	50%						x		10%		x					
B7.3		LAB7.4.1	Cd/csc/c cec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua	100%		80%				x		10%		x					
B1.5		LAB1.5.1	Ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%				x		10%		x					
B1.6		LAB1.6.1	Ccl/caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%				x		10%		x					
B3.1		LAB3.1.1	Cmcct/cc l	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%					90%		10%		x					
B3.2		LAB3.2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que	50%						90%		10%		x					

3				permiten identificarlas e define criterios para clasificarlas.															
	B3.3	LAB3.3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conjugación	100%	80%				x		10%		x					
	B3.4	LAB3.4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación.	100%	80%				x		10%		x					
		LAB3.4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x					
	B4.1	LAB4.1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	80%				x		10%		x					
	B4.2	LAB4.2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	80%				x		10%		x				
		LAB4.2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%				X					x			

B4.3	LAB4.3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%
B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/ cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%
B6.2	LAB6.2.1.	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	20%
B6.3	LAB6.3.1	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%
B6.5	LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%

80%				x		10%		x							
80%				x		10%		x							
80%				x		10%		x							
	90%			x		10%	x	x							
80%				x		10%		x							
	90%					10%		x							
		100%		x											

B6.5	LAB6.6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	30%					100%											
B7.1	LAB7.1.1	Caa / ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia ou doutras que coñece.	50%	20%		90%			x		10%	x							
	LAB7.1.2	Cd /caa	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%			90%			x		10%	x							
B7.2	LAB7.2.1	Cmcct /ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	100%			80%				x		10%	x						
B7.2	LAB7.3.1.	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	50%				90%			x		10%	x						
B7.3	LAB7.4.1	Cd/csc/ccec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua	100%			80%				x		10%	x						
B1.4	LAB1.5.1	Ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%		20%		80%			x		10%	x						
B1.5	LAB1.6.1	ccl/caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución..	100%			80%				x		10%	x						
4	B3.1	LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e	100%	15%					90%		10%	x						

				diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.															
B3.2		LAB3.2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%					90%		10%		x					
B3.3		LAB3.3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%	80%				x		10%		x					
B3.4		LAB3.4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación	100%	80%				x		10%		x					
		LAB3.4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x					
B3.5		LAB3.5.1.	Caa/ccl	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%	80%				x		10%		x					
		LAB3.5.2	Ccl/caa	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	100%	80%				x									
B4.1		LAB4.1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos	100%	15%	80%			x		10%		x					

				adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración																
B4.2	LAB4.2.1	Caa/ccl		Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	80%					x		10%		x					
	LAB4.2.2	ccl		Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%					x									
B4.3	LAB4.3.1	ccl		Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%					x		10%		x					
B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/ cca/ccl		Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%	80%					x		10%		x					
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa		Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	15%	80%				x		10%		x					
B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl		Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%		90%					x		10%		x				

B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%
	LAB6.4.2	cmcct/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%
B6.5	LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%
B6.5	LAB6.6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	30%
B7.1	LAB7.1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%
	LAB7.1.2.	cd/ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%
B7.2	LAB7.2.1	cmcct/ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	100%
B7.2	LAB7.3.1.	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e	50%

80%				x		10%		x							
	90%			x		10%		x							
			90%	x		10%									
		100%		x				x							
			100%					x							
	90%			x		10%		x							
	90%			x		10%		x							
80%	90%			x		10%		x							
	90%			x		10%		x							

				explica a partir desta o seu significado.																
B7.3		LAB7.4.1	cd/csc/cc ec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua	100%	80%				x		10%		x						
B1.4		LAB1.5.1	ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%			x		10%		x						
B1.5		LAB1.6.1	ccl/ caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%				x		10%		x					
B5.1		LAB5.1.1.	csc/csiee /cd	Distingue as etapas da historia de Roma, e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso dunhas a outras.	100%	20%	80%					10%		x						
		LAB5.1.2	Caa/ccec /csc	Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente.	100%		80%				x		10%		x					
		LAB5.1.3.	cd/caa/c mcct	Pode elaborar eixes cronolóxicos nos que se representan fitos históricos salientables, consultando diferentes fontes de información.	70%				90%	x		10%				x			x	
		LAB5.1.4	csc/ccec/ ccl	Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen	100%	80%					x		10%		x					x

				lugar e as súas principais consecuencias.															
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

LATÍN 4º ESO

2ª Aval	Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--------------------	---	--	---------------------------

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo cons ec.	Peso Cualif ic.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc .	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	C L	E O E	C A	T I C	E M P	E C	PV
5	B3.1		LAB3 .1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%					90%	10%		x						
	B3.2		LAB3 .2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90%	10%		x						
	B3.3		LAB3 .3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%		80%				x	10%		x						
	B3.4		LAB3 .4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos,	100%		80%				x	10%		x						

			adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación																
		LAB3 .4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10 %		x					
B3. 5		LAB3 .5.1.	Caa/ccl	Identifica as conjugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conjugación a partir do seu enunciado.	100%	80%				x		10 %		x					
		LAB3 .5.2	Ccl/caa	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e reconece a partir destas os modelos de conjugación.	100%	80%				x									
B4. 1		LAB4 .1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	15%	80%					10 %		x					
B4. 2		LAB4 .2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais	100%		80%				x		10 %		x				

			funcións que realizan dentro da oración.																	
		LAB4 .2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%														
B4.3		LAB4 .3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%														
B4.4		LAB4 .4.1	Cmcct/ cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%	80%														
B4.5		LAB4 .5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferénciaas das oracións simples.	100%	80%														
B6.1		LAB6 .1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	80%														
B6.2		LAB6 .2.1	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%	90%														

B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%
	LAB6.4.2	cmcct/cd/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%
B6.5	LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%
B6.5	LAB6.6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	30%
B7.1	LAB7.1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%
	LAB7.1.2.	cd/ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%
B7.2	LAB7.2.1	cmcct/ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o	100%

80%				x		10%	x						
	90%					10%							
	90%					10%							
		100%		x			x						
			100%				x						
	90%			x		10%	x						
	90%			x		10%	x						
80%				x		10%	x						

				seu mantemento na propia lingua.															
B7.2		LAB7.3.1.	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	50%		90%				x		10%	x	x				
B7.3		LAB7.4.1	cd/csc/ccec/ccl	Cofece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua	100%		80%				x		10%		x				
B1.4		LAB1.5.1	ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%				x		10%		x				
B1.5		LAB1.6.1	ccl/ caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%					x		10%		x			
B5.2		LAB5.2.1	Csisee/csc/ccl	Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano	100%	20%	80%				x		10%		x				
		LAB5.2.2	Csisee/csc/ccec/ccl	Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.	100%		80%					x		10%		x			x
6	B3.1	LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e	100%	15%					90%		10%		x				

				diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.															
B3.2	LAB3.2.1.	caa / ccl		Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%					90%		10%		x					
B3.3	LAB3.3.1	caa/ccl		Define o concepto de declinación e conxugación	100%	80%				x		10%		x					
B3.4	LAB3.4.1	Cd/ccl		Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación	100%	80%				x		10%		x					
	LAB3.4.2	Ccl/caa		Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x					
B3.5	LAB3.5.1.	Caa/ccl		Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%	80%				x		10%		x					
	LAB3.5.2	Ccl/caa		Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir	100%	80%				x									

				destas os modelos de conxugación.																	
B4.1		LAB4.1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	15%	80%					x		10%		x					
B4.2		LAB4.2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%		80%						x		10%		x				
		LAB4.2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%						x								
B4.3		LAB4.3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%						x		10%		x				
B4.4		LAB4.4.1	Cmcct/cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%		80%						x		10%		x				
B4.5		LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e	100%		80%						x				x				

				diferenciaas das oracións simples.																
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa		Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	30%	80%					x		10%		x				
B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl		Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%		90%								10%		x			
B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl		Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%		80%						x		10%		x			
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl		Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%		90%								10%					
	LAB6.4.2	cmcct/cd/ccl		Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%										10%					

				aplicando as regras fonéticas de evolución.															
B5. 2		LAB5 .2.1	Csiee/c sc/ccl	Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano	100%	20%	80%				x		10 %		x				
		LAB5 .2.2	Csiee/c sc/ccec/ ccl	Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.	100%		80%					x		10 %		x			
7	B3. 1	LAB3 .1.1	Cmcct/c cl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%					90 %		10 %		x				
	B3. 2	LAB3 .2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90 %		10 %		x				
	B3. 3	LAB3 .3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%		80%					x		10 %		x			
	B3. 4	LAB3 .4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos	100%		80%					x		10 %		x			

				segundo a súa categoría e a súa declinación															
		LAB3 .4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x					
B3. 5		LAB3 .5.1.	Caa/ccl	Identifica as conjugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conjugación a partir do seu enunciado.	100%	80%				x		10%		x					
		LAB3 .5.2	Ccl/caa	Cofece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e reconece a partir destas os modelos de conjugación.	100%	80%				x		10%		x					
B4. 1		LAB4 .1.1	cmcct/c cl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	15%				x		10%		x					
B4. 2		LAB4 .2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%		80%				x		10%		x				

		LAB4 .2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%
B4.3		LAB4 .3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%
B4.4		LAB4 .4.1	Cmcct/ cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%
B4.5		LAB4 .5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferénciaas das oracións simples.	100%
B6.1		LAB6 .1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%
B6.2		LAB6 .2.1	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%
B6.3		LAB6 .3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que	100%

80%				x			x					
80%				x		10%	x					
80%				x		10%	x					
80%				x			x					
80%				x		10%	x					
	90%			x		10%	x					
80%				x		10%	x					

				proporcionan, para traducir pequenos textos	
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl		Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%
	LAB6.4.2	cmcct/cd/ccl		Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%
B6.5	LAB6.5.1	ccl		Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%
B6.5	LAB6.6.1	ccl		Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema acordado	30%
B7.1	LAB7.1.1	caa/ccl		Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%
	LAB7.1.2.	cd/ccl		Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%
B7.2	LAB7.2.1	cmcct/ccl		Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	50%
B7.2	LAB7.3.1.	ccl		Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da	50%

10%

	90%			x																
	90%			x																
		100%																		
			100%																	
	90%			x			10%	x												
	90%			x			10%		x											
	80%			x			10%		x											
	90%			x			10%	x												

				lingua propia e explica a partir desta o seu significado.																	
B7.3		LAB7.4.1	cd/csc/ccec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua	100%		80%					x		10%		x					
B1.4		LAB1.5.1	ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%					x		10%		x					
B1.5		LAB1.6.1	ccl/ caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%						x		10%		x				
B5.4		LAB5.4.1	Ccec/ccl/cd	Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.	100%	20%	80%						x		10%				x		
B3.1		LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%							90%		10%		x				
B3.2		LAB3.2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e	50%									90%		10%		x			

8				explicando as funcións na oración																
	B4.2	LAB4.2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	80%				x		10%		x						
		LAB4.2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%				x										
	B4.3	LAB4.3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%				x		10%		x						
	B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%	80%				x		10%		x						
	B4.5	LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferénciaas das oracións simples.	100%	80%				x					x					
	B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	90%				x		10%		x						

8	B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%		90%				x		10%		x						
	B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%		80%				x		10%		x						
	B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%	30%	90%				x		10%		x						
			LAB6.4.2	cmcct/c d/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%				90%		x		10%		x					
	B6.5	LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%				100%			x				x					
	B6.5	LAB6.6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	30%					100%						x					
	B7.1	LAB7.1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%	10%	90%							10%	x	x					

3ª
Aval

Estándares de aprendizaxe
avaliáveis /Indicadores de
logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos
de avaliación

Temas transversais

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo cons ec.	Peso Cualif ic.	Instrumentos							Temas transversais						
								Pro b .esc .	Pr ob ora l	Tr ab ind	Tr ab gru p	Ca d Cl a	Rú b (2)	Ob s.	C L	E O E	C A	T I C	E M P	E C	PV
9	B3.1		LAB3 .1.1	Cmcct/c cl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%					90%	10%		x						
	B3.2		LAB3 .2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90%	10%		x						
	B3.3		LAB3 .3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%		80%				X	10%		x						
	B3.4		LAB3 .4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu	100%		80%				X	10%		x						

				enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación															
		LAB3 .4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%		80%			X		10 %		x					
B3.5		LAB3 .5.1.	Caa/ccl	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%		80%			X		10 %		x					
		LAB3 .5.2	Ccl/caa	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	100%		80%			X									
B3.5		LAB3 .6.1	Caa/ccl	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	100%		80%			X		10 %		x					
B4.1		LAB4 .1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas	100%	15%	80%			X		10 %		x					

				palabras con flexión e explicando as funcións na oración																
B4.2		LAB4.2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	80%				X										
		LAB4.2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%				X	10%		x						
B4.3		LAB4.3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%				X	10%		x						
B4.4		LAB4.4.1	Cmcct/cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%		80%				X	10%		x						
B4.5		LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	100%			90%			X	10%		x						
B6.1		LAB6.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	30%						10%		x						
						80%														

B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%		90%					10%	x						
B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%	80%				x		10%	x						
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%				90%			10%	x						
	LAB6.4.2	cmcct/c d/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%				90%				x						
B6.5	LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%			100%		x			x						
B6.5	LAB6.6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	30%				100%				x						
B7.1	LAB7.1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%	10%	90%					10%	x						

1 0	B3.1	LAB3 .1.1	Cmcct/c cl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%	15%					90%		10%		x					
	B3.2	LAB3 .2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90%		10%		x					
	B3.3	LAB3 .3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%		80%				x		10%		x					
	B3.4	LAB3 .4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación	100%		80%				x		10%		x					
			LAB3 .4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.		100%	80%				x		10%		x				
	B3.5	LAB3 .5.1.	Caa/ccl	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%		80%				x		10%		x					
			LAB3 .5.2	Ccl/caa	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado		100%	80%				x								

				dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.															
B3.5		LAB3.6.1	Caa/ccl	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	100%	80%				x		10%		x					
B4.1		LAB4.1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	80%				x		10%		x					
B4.2		LAB4.2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	80%			x									
		LAB4.2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%		80%				x		10%		x				

B4.3	LAB4.3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%
B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/ cca/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%
B4.5	LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	100%
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	30%
B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	100%
B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	30%
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para	30%

80%				x		10%		x					
80%				x				x					
90%						10%		x					
80%						10%		x					
80%						10%		x					
80%						10%		X					
			90%			10%		X					

				iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.																
		LAB6 .4.2	cmcct/ d/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30 %			90 %			10 %		X							
B6. 5		LAB6 .5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%			10 0%	x				x							
B6. 5		LAB6 .6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema acordado	50%			10 0%					x	X						
B7. 1		LAB7 .1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%	10%		90 %				10 %		x						
		LAB7 .1.2.	cd/ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	100%			90 %					10 %		x					
B7. 2		LAB7 .2.1	cmcct /ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	50%		80%			x			10 %	x	X					
B7. 2		LAB7 .3.1.	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	100%			90 %					10 %		X					
B7. 3		LAB7 .4.1	cd/csc/ cec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado,	100%		80%			x			10 %		X					

				cando se expresa na súa propia lingua															
B1.4		LAB1.5.1	ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%				x	10%		x					
B1.5		LAB1.6.1	ccl/ caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%				x	10%		x					
B5.5		LAB5.6.1	Csiee/csc/ccec/ccl	Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade	100%	20%	80%				x	10%		x					x
11	B3.1	LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%						90%	10%		x					
	B3.2	LAB3.2.1.	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90%	10%		x					
	B3.3	LAB3.3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%		80%				x	10%		x					
	B3.4	LAB3.4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos,	100%	15%	80%				x	10%		x					

1 1				adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación																
		LAB3 .4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x						
	B3. 5		LAB3 .5.1.	Caa/ccl	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado	100%	80%				x		10%		x					
			LAB3 .5.2	Ccl/caa	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	100%	80%				x									
		B3. 5	LAB3 .6.1	Caa/ccl	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	100%	80%				x		10%		x					
		LAB3 .6.2	Cd/ccl	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro	100%	80%														

				imperfecto e pretérito perfecto de indicativo.															
		LAB3 .6.3	Caa/ccl	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	100%	80%													
		LAB3 .6.4	ccl	Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	100%	80%													
B4.1		LAB4 .1.1	cmcct/ccl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	80%				x		10%		x					
B4.2		LAB4 .2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	80%				x								
		LAB4 .2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	80%				x		10%		x					
B4.3		LAB4 .3.1	ccl	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina	100%	80%				x		10%		x					

				pequenas frases, onde practica o seu uso.	
B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/cca/ccl		Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%
B4.5	LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl		Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	100%
B4.6	LAB4.6.1	ccl		Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente.	100%
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa		Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%
B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl		Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%
B6.3	LAB6.3.1	Caa/ccl		Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	100%
B6.4	LAB6.4.1	ccec/ccl		Realiza comentarios sobre determinados aspectos	30%

80%				x																
80%				x			10%			x										
80%				x																
80%				x			10%			x										
			90%				10%			x										
80%				x			10%			X										
			90%				10%			X										

				culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.															
		LAB6 .4.2	cmcct/c d/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30 %			90 %			10 %		X						
B6. 5		LAB6 .5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%			10 0%		x			x						
B6. 5		LAB6 .6.1	ccl	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema acordado	30%			10 0%					x						
B7. 1		LAB7 .1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	50%			90 %				10 %		x					
		LAB7 .1.2.	cd/ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	100%			90 %				10 %		x					
B7. 2		LAB7 .2.1	cmcct /ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	100%	10%	80%			x		10 %	x	X					
B7. 2		LAB7 .3.1.	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	100%			90 %				10 %		X					
B7. 3		LAB7 .4.1	cd/csc/c cec/ccl	Coñece o significado das principais locucións latinas de	100%		80%			x		10 %		X					

				uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua																
B1.4		LAB1.5.1	ccl/caa	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	100%	10%	80%				x	10%		x						
B1.5		LAB1.6.1	ccl/ caa	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	100%		80%				x	10%		x						
B5.5		LAB5.6.1	Cd/ccec/csc/ccl/csiee/caa	Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade.	100%	20%	80%				x	10%		x		x			x	
B3.1		LAB3.1.1	Cmcct/ccl	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	100%						90%	10%		x						
B3.2		LAB3.2.1	caa / ccl	Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	50%						90%	10%		x						
1																				
2																				

B3.3	LAB3.3.1	caa/ccl	Define o concepto de declinación e conxugación	100%	80%				x		10%		x					
B3.4	LAB3.4.1	Cd/ccl	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación	100%	80%				x		10%		x					
	LAB3.4.2	Ccl/caa	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	80%				x		10%		x					
B3.5	LAB3.5.1	Caa/ccl	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%	15%	80%			x		10%		x					
	LAB3.5.2	Ccl/caa	Cofece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	100%		80%				x								
B3.5	LAB3.6.1	Caa/ccl	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto,	100%	80%				x		10%		x					

1 2				o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.																
		LAB3 .6.2	Cd/ccl	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo.	100%	80%														
		LAB3 .6.3	Caa/ccl	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	100%	80%														
			LAB3 .6.4	ccl	Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	100%	80%													
	B4. 1		LAB4 .1.1	cmcct/c cl	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración	100%	80%			x		10 %		x						
			LAB4 .2.1	Caa/ccl	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	80%			x										
	B4. 2		LAB4 .2.2	ccl	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas	100%	80%			x		10 %		x						

				frases, onde practica o seu uso.	
B4.3	LAB4.3.1	ccl		Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%
B4.4	LAB4.4.1	Cmcct/ cca/ccl		Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	100%
B4.5	LAB4.5.1	Caa/cm cct/ccl		Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	100%
B4.6	LAB4.6.1	ccl		Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analízaas e tradúceas correctamente.	100%
B6.1	LAB6.1.1	Ccl/caa		Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%
B6.2	LAB6.2.1	Caa/ccl		Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	30%
B6.3	LAB6.3.1.	Caa/ccl		Utiliza correctamente os manuais e o dicionario,	100%

80%				x				10%		x									
80%				x						x									
80%				x				10%		x									
80%				x															
80%				x				10%		x									
	90%							10%		x									
80%				x				10%		X									

30%

				analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos	
B6.4		LAB6.4.1	ccec/ccl	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	30%
		LAB6.4.2	cmcct/cd/ccl	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	30%
B6.5		LAB6.5.1	ccl	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto	30%
B7.1		LAB7.1.1	caa/ccl	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	30%
		LAB7.1.2	cd/ccl	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	50%
B7.2		LAB7.2.1	cmcct/ccl	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	100%
B7.2		LAB7.3.1	ccl	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	100%

						90%				10%		X							
						90%				10%		X							
						100%		x				x							
						100%						x							
						90%				10%		x							
						90%				10%		x							
						80%			x	10%		x	X						

10%

CCL	Comunicación
CL	Comprensión lectora
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
EOE	Expresión oral e escrita
CD	Competencia dixital
CA	Comunicación audiovisual
CAA	Competencia aprender a aprender

TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
CSC	Competencias sociais e cívicas
EMP	Emprendemento
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
EC	Educación cívica
CCEC	Conciencia e expresións culturais
PV	Prevención da violencia

- (1) A partir de cada estándar pódese determinar “indicadores de logro” máis precisos que indiquen o nivel de adquisición do mesmo. (O instrumento máis idóneo é a rúbrica)
- (2) As rúbricas soen utilizarse para avaliar as producións do alumnado: traballos de aplicación, sínteses e textos escritos,..

7.1.4. Avaliación

A avaliación é un proceso cuxa finalidade non é unha nota final, senón que se busca detectar problemas co fin de mellorar o proceso de ensino aprendizaxe e adecuar os obxectivos, contidos e metodoloxía empregados.

Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe

Segundo o artigo 2 do Decreto 86/2015, os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias, e responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina. Os estándares de aprendizaxe, tamén definidos no mesmo artigo 2 do Decreto 86/2015, son especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.

7.1.4.1 Avaliación inicial do alumnado

Antes de comezar a traballar coas unidades didácticas é necesario realizar unha avaliación inicial do alumnado co fin de detectar o grao de coñecementos previos do mesmo. Esta avaliación inicial, que se levará a cabo na primeira sesión, buscará detectar as súas dificultades así como as necesidades de atención educativa. Esta avaliación inicial consistirá nunha proba escrita que incluírá cuestións relativas aos diferentes bloques de contidos: morfoloxía e sintaxe aplicadas ás linguas de uso frecuente, léxico, historia ou cuestións culturais. Con esta proba poderase analizar cal é a súa situación educativa actual e poderanse tomar decisións para mellorar e adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe. Esta avaliación inicial non será cualificable e non terá repercusión algunha na avaliación trimestral.

Ademais desta avaliación inicial, e para mellorar en todo momento o proceso de ensino adaptándonos sempre as necesidades do momento, faranse actividades iniciais para, por

unha parte, valorar os coñecementos previos do alumnado antes de cada unidade didáctica, e por outra, motivar ao alumnado de cara aos novos contidos.

Nas reunións de avaliación inicial programadas no centro, trataranse os casos do alumnado ao que se lle detecte algún tipo de carencia, co obxectivo de adoptar as medidas oportunas e, se procede, informar ás familias a través do titor.

7.1.4.2 Criterios de cualificación e mínimos esixibles

Para poder cualificar as UD e facer unha avaliación do proceso cunha finalidade formativa, en cada UD recóllense uns estándares de aprendizaxe sumando un 100%; cada estándar ten aplicado un peso, xeralmente, de forma igualitaria, aínda que ás veces pode resultar que algún teña máis peso que os demais pola súa importancia na unidade en cuestión. Cada estándar de aprendizaxe ten un grao mínimo de consecución, é dicir, o mínimo que o alumnado ten que superar para adquirir o estándar.

A cada estándar están asociados diferentes instrumentos de avaliación, que buscarán garantir a atención aos diversos ritmos de aprendizaxe e ás diferentes necesidades do alumnado, así como diversos procedementos de avaliación. Os procedementos responden á pregunta como avaliar?, e consistirán na observación directa ou indirecta e na revisión, análise e corrección de boletíns, actividades ou probas. Os instrumentos responden á cuestión con que avaliar?, e consistirán en probas escritas, rúbricas e escalas de observación. As probas escritas realizaranse cada tres ou catro unidades didácticas.

As probas escritas permitirán avaliar a adquisición das cuestións teóricas e das destrezas mais prácticas. En termos xerais, o peso dos exames na cualificación será dun 70 %. A utilización de medios ilícitos conlevará a cualificación de 0. Os boletíns ou outras actividades posibilitan o seguimento da evolución do alumnado. Procurarase que sexan variadas e motivadoras co fin de fomentar o desenvolvemento de toas as competencias básicas e ao mesmo tempo atender á diversidade. O seu peso final na cualificación será, con carácter xeral, dun 30%.

Ao final de cada trimestre calcularase a nota do parcial, unha media ponderada entre as notas obtidas en cada unha das unidades traballadas nese trimestre. Todas as unidades teñen o mesmo peso dentro de cada trimestre.

En canto ao redondeo da cualificación, será á alza se a parte decimal do número enteiro resultante da media trimestral iguala ou supera as 50 centésimas, e á baixa no caso contrario.

En relación á elaboración da nota media trimestral, a nota mínima que debe de conseguir o alumnado nos exames para que se compute a efectos de obter unha ponderación que leve á superación do trimestre é dun 3. Se non chega a esta cifra, darase esa parte da materia por non superada (e seguiranse os procedementos que detallamos no seguinte punto para a recuperación dos exames ou avaliacións).

Segundo a Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato, os criterios de cualificación teñen que ser públicos e poderán ser consultados por calquera membro da comunidade educativa.

7.1.4.2 Recuperación

O alumnado que non chegue ao grao mínimo dalgún estándar non adquirirá dito estándar e terá que recuperalo. Para isto o alumnado realizará actividades de reforzo. Procurarase que os graos mínimos sexan alcanzados antes de rematar o trimestre. Ao final de curso o alumnado ten que ter adquirido o grao mínimo de todos os estándares.

Por outra banda, se o alumnado non alcanzase un mínimo de 5 no trimestre, terá que facer unha recuperación. Establecerase unha recuperación por trimestre, segundo a Orde do 25 de xaneiro de 2022. Poderíase facer tamén unha recuperación final en función das necesidades do alumnado.

7.1.4.3 Avaliación final

En canto á nota final do curso, esta será a media das tres cualificacións trimestrais, con un redondeo á alza a partir de 0,5. Para superar a materia, o alumnado, despois de aplicar o peso de cada unidade, ten que ter como mínimo un 5 de media en cada trimestre e acadar un grao mínimo de consecución nos estándares de aprendizaxe.

Segundo a *ORDE do 27 de decembro de 2022 de modificación da Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia*, a sesión de avaliación final do alumnado da educación secundaria obrigatoria deberán realizarse a partir do día 22 de xuño de 2023.

A sesión da terceira avaliación parcial da educación secundaria obrigatoria deberá coincidir coa sesión de avaliación final.

7.1.4.4 Avaliación da materia pendente

A materia de Latín de 4º ESO impártese por primeira vez neste curso, polo que non habería ningún alumno con esta materia pendente. De todas formas o Departamento de Latín podería ter algún alumno/a coa materia de Cultura Clásica de 3º ESO pendente, polo que, atendendo á Orde do 25 de xaneiro, levarase a cabo un programa de recuperación da materia para que o alumno alcance os estándares correspondentes. Este programa consistirá na realización de tres probas escritas parciais ao longo do curso. Realizarase ademais unha proba final no mes de maio, establecida polo calendario escolar.

7.2. 2º BAC: LATÍN II

7.2.1 Obxectivos de Bacharelato

1	Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
2	Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

3	Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
4	Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
5	Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
6	Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
7	Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
8	Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
9	Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
10	Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego
11	Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
12	Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
13	Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
14	Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
15	Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

7.2.2 Secuenciación e temporalización dos contidos

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
1ª Avaliación		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	1	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Set em. Out.	12
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		

		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2.1	Morfloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
		B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
		B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
		B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
		B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
		B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
		B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
		B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
	2	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
		B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2.1	Morfloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
		B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
		B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
		B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
		B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
		B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
		B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
		B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
				Out.	12

	3	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES	Nov	17
		B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
		B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
		B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
		B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
		B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica.		
		B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
		B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
		B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
		B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
		B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
		B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
		B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
2ª Avaliación		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
		B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Dec	10
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		

4	B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
	B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
	B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
	B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
	B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
	B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
	B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: historiografía		
	B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
	B5.4	Identificación das características formais dos textos		
	B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
	5	B1		
B1.1		Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
B1.2		Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
B2		BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
B2.1		Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
B2.2		Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
B3		BLOQUE 3. SINTAXE		
B3.1		Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		

	B3. 2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
	B3. 3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
	B3. 4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
	B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
	B4. 1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: comedia		
	B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
	B5. 1	Tradución e interpretación de textos latinos		
	B5. 2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
	B5. 3	Cofecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
	B5. 4	Identificación das características formais dos textos		
	B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
	B6. 1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
	B6. 2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
	B6. 3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
	B6. 4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
	B6. 3	Iniciación ás técnicas de tradución		
	B7. 1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia		

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
2 ^a Avaliación		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	6	B1. 1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Feb. r.	14
		B1. 2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2. 1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B2. 2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
B3	BLOQUE 3. SINTAXE				

		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
		B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
		B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
		B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: lírica		
		B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
		B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
		B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
		B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
		B5.4	Identificación das características formais dos textos		
		B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
		B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
		B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
		B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
		B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
3 ^a Avaliación		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	7	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Marzo	13
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
		B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		

	B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
	B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: oratoria.		
	B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
	B5.4	Identificación das características formais dos textos		
	B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización	
	Tem a / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións
3 ^a Avaliación		B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
	8	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Marzo Abril	7 9
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
		B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
		B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
		B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
		B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
		B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		

	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
	B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: fábula.		
	B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
	B5.4	Identificación das características formais dos textos		
	B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		
9	B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES	Abri l Mai o	5 10
	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.		
	B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.		
	B2	BLOQUE 2. MORFOLOXÍA		
	B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.		
	B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica		
	B3	BLOQUE 3. SINTAXE		
	B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.		
	B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas.		
	B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.		
	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.		
	B4	BLOQUE 4. LITERATURA LATINA		
	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.		
	B5	BLOQUE 5. TEXTOS		
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos		

	B5. 2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.		
	B5. 3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.		
	B5. 4	Identificación das características formais dos textos		
	B6	BLOQUE 6. LÉXICO		
	B6. 1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.		
	B6. 2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.		
	B6. 3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.		
	B6. 4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.		

7.2.3. Relación entre: contidos, criterios de avaliación, competencias clave, estándares de aprendizaxe (grado mínimo de consecución e peso na cualificación) e instrumentos de avaliación

LATÍN 2º BACHARELATO

1ª Aval	Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--------------------	---	--	---------------------------

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais									
								Prob.esc.	Prob.oral	Tra. b. ind.	Tra. b. grup.	Ca. d. Cla.	Rú. b. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TI	EMP	EC	PV			
1	B1.1		LA2B 1.1.1	ccl/caa/ccec	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	100%	15%	100%											x					
	B1.2		LA2B 1.2.1	ccl/cmct/ccec	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%		100%												x				
			LA2B 1.2.2	cd/ccl/caa	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances, sinalando cambios fonéticos	100%		100%													x			

				comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.																			
B2.1	LA2B 2.1.1	Caa/ ccl		Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%	15%	x																
	LA2B 2.2.1	cmcct/ccl		Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%		x																
	LA2B 2.3.1	cmcct/ccl		Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%		100 %																
	LA2B 2.4.1	cd /ccl/caa		Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%		100 %																
	LA2B 2.4.2	ccl/caa		Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%		100 %																
B3.1	LAB3. 1.1	ccl/caa		Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	15%	100 %																

B3.2	LA2B 3.2.1	ccl/caa	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%		x									x					
	LA2B 3.3.1	Ccl/caa	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaos para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán.	100%		x									x					
B3.3	LA2B 3.4.1	Caa/ccl	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%		100 %									x					
B5.1	LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	40%	100 %									x					
	LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%		100 %										x				

			ccl/cmctt /ccec	aplicando as regras fonéticas de evolución, e reconece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.																	
		LA2B 1.2.2	cd/ccl/ca a	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.	100%		100 %														
2	B2.1	LA2B 2.1.1	Caa/ccl	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%			x													
		LA2B 2.2.1	cmctt/ccl	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%			x													
		LA2B 2.3.1	cmctt/ccl	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%	15%	100 %														
		LA2B 2.4.1	cd /ccl/caa	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%		100 %														

				explica o seu significado a partir do termo de orixe.																	
B1.1	LA2B 1.1.1	ccl/caa/c cec	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	100%	10%	100%															
B1.2	LA2B 1.2.1	ccl/cmctt /ceec	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%		100%															
	LA2B 1.2.2	cd/ccl/ca a	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.	100%		100%															
B2.1	LA2B 2.1.1	Caa/ ccl	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%	15%		x														
	LA2B 2.2.1	cmctt/ccl	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%			x														
	LA2B 2.3.1	cmctt/ccl	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino,	100%		100%															

			identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.		
		LA2B 2.4.1	cd /ccl/caa	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%
		LA2B 2.4.2	ccl/caa	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%
B2.2		LA2B 2.5.1	cd/caa/c cl	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán	100%
		LA2B 2.5.2	ccl/caa/c d	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%
B3.1		LAB3. 1.1	ccl/caa	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	100%
B3.2		LA2B 3.2.1	ccl/caa	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%

			contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.																		
	LA2B 4.4.1	Ccl/csc/c cec	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	75%																	
	LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%																	
	LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%																	
B5.1	LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	40%	100%															
	LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e	100%		100%															

				identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.																
B6.1	LA2B 6.1.1	Ccl/cmcc t/cd		Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	50%	10%													x	
B6.2	LA2B 6.2.1	Caa/ccl/c d		Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	50%															x
	LA2B 6.2.2	Cd/ccl		Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán	50%															x
B6.3	LA2B 6.3.1	Cmcct/cs c/cd/ccec /cccl		Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	100%															x
B6.4	LA2B 6.4.1	Ccl/ccec		Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	100%															x

LATÍN 2º BACHARELATO

2ª
Aval

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
---	--	---------------------------

Tema/UD	Identif. contenidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais								
								Prob.esc.	Prob.oral	Trab.ind	Trab.grup	Ca d. Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TI	EMP	EC	PV		
4	B1.1		LA2B 1.1.1	ccl/caa/ccec	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	100%	10%	100%										x					
	B1.2		LA2B 1.2.1	ccl/cmccct/ccec	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%		100%											x				
				LA2B 1.2.2	cd/ccl/caa	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.		100%	100%											x			

				realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																
B3.1	LAB3.1.1	ccl/caa		Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	100%		100 %	x										x		
B3.2	LA2B 3.2.1	ccl/caa		Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	15%		x										x		
	LA2B 3.3.1	Ccl/caa		Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaos para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán.	100%			x											x	
B3.3	LA2B 3.4.1	Caa/ccl		Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%		100 %											x		
B3.4	LA2B 3.5.1	ccl/caa		Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%		100 %											x		
B4.1	LA2B 4.1.1	ccec/cmct/		Nomea os aspectos máis salientables referentes á	50%	10%					x								x	

			transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.																
	LA2B 4.2.1	Caa/ccl/c cec	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	100%	100 %														
	LA2B 4.3.1	Cmcct/cc ec	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	75%				x										x	
	LA2B 4.3.2	Cd/ccl	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	100%	100 %													x	
	LA2B 4.4.1	Ccl/csc/c cec	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	75%				x										x	
	LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%				x										x	x
	LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros	75%				x										x	x

			e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.															
B5.1	LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%		100%												
B5.1	LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%		100%												
B5.2	LA2B 5.3.1	Caa/csc/ ccec/ccl	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	50%	40%		x											
B5.3	LA2B 5.4.1	Csc/ccec /ccl	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	50%			x								x			
B5.4	LA2B 5.5.1	Ccl/ccec	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	50%			x											
B6.1	LA2B 6.1.1	Ccl/cmcc t/cd	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e	50%	10%		x											

				tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.															
B6.2	LA2B 6.2.1	Caa/ccl/c d		Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	50%		x												
	LA2B 6.2.2	Cd/ccl		Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán	50%		x												
B6.3	LA2B 6.3.1	Cmcct/cs c/cd/ccec /cccl		Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	100%	100 %													
B6.4	LA2B 6.4.1	Ccl/ccec		Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	100%	100 %													
B1.1	LA2B 1.1.1	ccl/caa/c cec		Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	100%	10%	100 %												
B1.2	LA2B 1.2.1	ccl/cmcct /cccec		Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da	100%		100 %												

			súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	
	LA2B 1.2.2	cd/ccl/caa	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.	100%
B2.1	LA2B 2.1.1	Caa/ ccl	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%
	LA2B 2.2.1	cmcct/ccl	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%
	LA2B 2.3.1	cmcct/ccl	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%
	LA2B 2.4.1	cd /ccl/caa	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%
	LA2B 2.4.2	ccl/caa	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e	100%

100%																				
	x																			
	x																			
100%																				
100%																				
100%																				

				así como os nexos que as caracterizan.																			
B3.4	LA2B 3.5.1	ccl/caa		Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%	100%																	
B4.1	LA2B 4.1.1	ccec/cmct/		Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.	50%	10%																	
	LA2B 4.2.1	Caa/ccl/cec		Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	100%		100%																
	LA2B 4.3.1	Cmcct/cc ec		Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	75%																		
	LA2B 4.3.2	Cd/ccl		Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	100%		100%																
	LA2B 4.4.1	Ccl/csc/cec		Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	75%																		
	LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl		Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante	75%																		

			exemplos da literatura contemporánea.																		
	LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%																	
B5.1	LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	40%	100%															
	LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%		100%															
B5.2	LA2B 5.3.1	Caa/csc/ ccec/ccl	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	50%																	
B5.3	LA2B 5.4.1	Csc/ccec /ccl	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas	50%																	

				con coñecementos adquiridos previamente.																
B5.4	LA2B 5.5.1	Ccl/ccec		Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	50%		x												x	
B6.1	LA2B 6.1.1	Ccl/cmcc t/cd		Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	50%	10%	x												x	
B6.2	LA2B 6.2.1	Caa/ccl/c d		Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	50%		x													x
	LA2B 6.2.2	Cd/ccl		Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán	50%		x													x
B6.3	LA2B 6.3.1	Cmcct/cs c/cd/ccec /cccl		Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	100%		100 %													x
				Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	100%		100 %													
6	B1.1	LA2B 1.1.1		Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais,	100%		10%	100 %												x

			ccl/caa/ccec	semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.																		
B1.2		LA2B 1.2.1	ccl/cmccct/ccec	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e reconece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%	100%																
		LA2B 1.2.2	cd/ccl/caa	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.	100%	100%																
B2.1		LA2B 2.1.1	Caa/ ccl	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%		x															
		LA2B 2.2.1	cmccct/ccl	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%		x															
		LA2B 2.3.1	cmccct/ccl	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%	100%																
		LA2B 2.4.1	cd/ccl/caa	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera	100%	100%																

				tipo de formas nominais e pronominais, declinaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.															
		LA2B 2.4.2	ccl/caa	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%														
B2.2		LA2B 2.5.1	cd/caa/c cl	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán	100%														
		LA2B 2.5.2	ccl/caa/c d	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%														
B3.1		LAB3. 1.1	ccl/caa	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	100%														
B3.2		LA2B 3.2.1	ccl/caa	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	15%													
		LA2B 3.3.1	Ccl/caa	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaos para	100%														

				traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán.	
B3.3		LA2B 3.4.1	Caa/ccl	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%
B3.4		LA2B 3.5.1	ccl/caa	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%
B4.1		LA2B 4.1.1	ccec/cmcc/ ct/	Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.	50%
		LA2B 4.2.1	Caa/ccl/c cec	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	100%
		LA2B 4.3.1	Cmccct/cc ec	Realiza eixes cronolóxicos e sitúaa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	75%
		LA2B 4.3.2	Cd/ccl	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	100%
		LA2B 4.4.1	Ccl/csc/c cec	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a	75%

100%													
100%													
				x								x	
100%												x	
				x								x	
100%												x	
				x								x	

				extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.																
		LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%				x										x	x
		LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%				x										x	x
B5.1		LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	40%	100 %												x	
		LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%		100 %													x

			evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.																	
	LA2B 1.2.2	cd/ccl/ca a	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances, sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.	100%	100%															
B2.1	LA2B 2.1.1	Caa/ ccl	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	100%	15%	x														
	LA2B 2.2.1	cmcct/cc l	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	100%		x														
	LA2B 2.3.1	cmcct/cc l	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%		100%														
	LA2B 2.4.1	cd /ccl/caa	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%		100%														

		LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%
		LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%
B5.1		LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%
		LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%
B5.2		LA2B 5.3.1	Caa/csc/ ccec/ccl	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar	50%

				x					x	x			
				x					x	x			
					100%					x			
					100%					x			
				x						x			

			comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	
B5.3	LA2B 5.4.1	Csc/ccec /ccl	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	50%
B5.4	LA2B 5.5.1	Ccl/ccec	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	50%
B6.1	LA2B 6.1.1	Ccl/cmcc t/cd	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	50%
B6.2	LA2B 6.2.1	Caa/ccl/ cd	Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	50%
	LA2B 6.2.2	Cd/ccl	Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán.	50%
B6.3	LA2B 6.3.1	cmcct/cs c/cd/cce c/ccl	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	100%

	x								x								
	x									x							
	x									x							
	x									x							
100 %											x						

10%

				texto para efectuar correctamente a súa tradución.																
B3.2		LA2B 3.2.1	ccl/caa	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%		x													
		LA2B 3.3.1	Ccl/caa	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaos para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán.	100%		x													
B3.3		LA2B 3.4.1	Caa/ccl	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%	100 %														
B3.4		LA2B 3.5.1	ccl/caa	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%	100 %														
B4.1		LA2B 4.1.1	ccec/cm cct/	Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.	50%	10%				x										
		LA2B 4.2.1	Caa/ccl/ ccec	Describe as características esenciais dos xéneros literarios	100%		100 %													

			latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	
	LA2B 4.3.1	Cmcct/c cec	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	75%
	LA2B 4.3.2	Cd/ccl	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	100%
	LA2B 4.4.1	Ccl/csc/c cec	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	75%
	LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%
	LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%

			x											x
100 %														x
			x											x
			x											x
			x											x

9				latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																		
	B2.2	LA2B 2.5.1	cd/caa/ccl	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán	100%	100%																
		LA2B 2.5.2	ccl/caa/cd	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	100%	100%																
	B3.1	LAB3. 1.1	ccl/caa	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	100%	100%	x															
	B3.2	LA2B 3.2.1	ccl/caa	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	15%		x														
		LA2B 3.3.1	Ccl/caa	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaos para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán.	100%				x													
B3.3	LA2B 3.4.1	Caa/ccl	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos	100%	100%																	

				nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.																
B3.4		LA2B 3.5.1	ccl/caa	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%	100%							x							
B4.1		LA2B 4.1.1	ccec/cm cct/	Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.	50%	10%			x						x					
		LA2B 4.2.1	Caa/ccl/ ccec	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	100%		100%							x						
		LA2B 4.3.1	Cmcct/c cec	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	75%					x							x			
		LA2B 4.3.2	Cd/ccl	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	100%		100%								x					
		LA2B 4.4.1	Ccl/csc/c cec	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	75%					x						x				

		LA2B 4.5.1	Csc/cd/c cl	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	75%
		LA2B 4.5.2	Csc/cd/c cl	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	75%
B5.1		LA2B 5.1.1	Ccl/caa	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	100%
		LA2B 5.2.1	Cd/caa/c cl	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	100%
B5.2		LA2B 5.3.1	Caa/csc/ ccec/ccl	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar	50%

			x						x		x					
			x						x		x					
		100 %							x							
		100 %							x							
	x								x							

				comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.																
B5.3		LA2B 5.4.1	Csc/ccec /ccl	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	50%		x												x	
B5.4		LA2B 5.5.1	Ccl/ccec	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	50%		x												x	
B6.1		LA2B 6.1.1	Ccl/cmcc t/cd	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	50%	10%	x												x	
B6.2		LA2B 6.2.1	Caa/ccl/ cd	Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	50%		x													x
		LA2B 6.2.2	Cd/ccl	Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán	50%		x													x
B6.3		LA2B 6.3.1	Cmcct/c sc/cd/cc ec/cccl	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	100%		100 %													x

7.2.4. Avaliación

A avaliación é un proceso cuxa finalidade non é unha nota final, senón que se busca detectar problemas co fin de mellorar o proceso de ensino aprendizaxe e adecuar os obxectivos, contidos e metodoloxía empregados.

Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe

Segundo o artigo 2 do Decreto 86/2015, os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias, e responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina. Os estándares de aprendizaxe, tamén definidos no mesmo artigo 2 do Decreto 86/2015, son especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.

7.2.4.1 Avaliación inicial do alumnado

Antes de comezar a traballar coas unidades didácticas é necesario realizar unha avaliación inicial do alumnado co fin de detectar o grao de coñecementos previos do mesmo. Esta avaliación inicial, que se levará a cabo na primeira sesión, buscará detectar as súas dificultades así como as necesidades de atención educativa. Esta avaliación inicial consistirá nunha proba escrita que incluírá cuestións relativas aos diferentes bloques de contidos: morfoloxía e sintaxe aplicadas ás linguas de uso frecuente, léxico, historia ou cuestións culturais. Con esta proba poderase analizar cal é a súa situación educativa actual e poderanse tomar decisións para mellorar e adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe. Esta avaliación inicial non será cualificable e non terá repercusión algunha na avaliación trimestral.

Ademais desta avaliación inicial, e para mellorar en todo momento o proceso de ensino adaptándonos sempre as necesidades do momento, faranse actividades iniciais para, por

unha parte, valorar os coñecementos previos do alumnado antes de cada unidade didáctica, e por outra, motivar ao alumnado de cara aos novos contidos.

Nas reunións de avaliación inicial programadas no centro, trataranse os casos do alumnado ao que se lle detecte algún tipo de carencia, co obxectivo de adoptar as medidas oportunas e, se procede, informar ás familias a través do titor.

7.2.4.2 Criterios de cualificación e mínimos esixibles

Para poder cualificar as UD e facer unha avaliación do proceso cunha finalidade formativa, en cada UD recóllense uns estándares de aprendizaxe sumando un 100%; cada estándar ten aplicado un peso, xeralmente, de forma igualitaria, aínda que ás veces pode resultar que algún teña máis peso que os demais pola súa importancia na unidade en cuestión. Cada estándar de aprendizaxe ten un grao mínimo de consecución, é dicir, o mínimo que o alumnado ten que superar para adquirir o estándar.

A cada estándar están asociados diferentes instrumentos de avaliación, que buscarán garantir a atención aos diversos ritmos de aprendizaxe e ás diferentes necesidades do alumnado, así como diversos procedementos de avaliación. Os procedementos responden á pregunta como avaliar?, e consistirán na observación directa ou indirecta e na revisión, análise e corrección de boletíns, actividades ou probas. Os instrumentos responden á cuestión con que avaliar?, e consistirán en probas escritas, rúbricas e escalas de observación. As probas escritas realizaranse cada tres ou catro unidades didácticas.

As probas escritas permitirán avaliar a adquisición das cuestións teóricas e das destrezas mais prácticas. En termos xerais, o peso dos exames na cualificación será dun 90 %. A utilización de medios ilícitos conlevará a cualificación de 0. Os boletíns ou outras actividades posibilitan o seguimento da evolución do alumnado. Procurarase que sexan variadas e motivadoras co fin de fomentar o desenvolvemento de todas as competencias básicas e ao mesmo tempo atender á diversidade. O seu peso final na cualificación será, con carácter xeral, dun 10%.

Ao final de cada trimestre calcularase a nota do parcial, unha media ponderada entre as notas obtidas en cada unha das unidades traballadas nese trimestre. Todas as unidades teñen o mesmo peso dentro de cada trimestre.

En canto ao redondeo da cualificación, será á alza se a parte decimal do número enteiro resultante da media trimestral iguala ou supera as 50 centésimas, e á baixa no caso contrario.

En relación á elaboración da nota media trimestral, a nota mínima que debe de conseguir o alumnado nos exames para que se compute a efectos de obter unha ponderación que leve á superación do trimestre é dun 3. Se non chega a esta cifra, darase esa parte da materia por non superada (e seguiranse os procedementos que detallamos no seguinte punto para a recuperación dos exames ou avaliacións).

Segundo a Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato, os criterios de cualificación teñen que ser públicos e poderán ser consultados por calquera membro da comunidade educativa.

7.2.4.3 Recuperación

O alumnado que non chegue ao grao mínimo dalgún estándar non adquirirá dito estándar e terá que recuperalo. Para isto o alumnado realizará actividades de reforzo. Procurarase que os graos mínimos sexan alcanzados antes de rematar o trimestre. Ao final de curso o alumnado ten que ter adquirido o grao mínimo de todos os estándares.

Por outra banda, se o alumnado non alcanzase un mínimo de 5 no trimestre, terá que facer unha recuperación. Establecerase unha recuperación por trimestre, segundo a Orde do 25 de xaneiro de 2022.

7.2.4.4 Avaliación final ordinaria

En canto á nota final do curso, esta será a media das tres cualificacións trimestrais, con un redondeo á alza a partir de 0,5. Para superar a materia, o alumnado, despois de aplicar o peso de cada unidade, ten que ter como mínimo un 5 de media en cada trimestre e acadar un grao mínimo de consecución nos estándares de aprendizaxe.

7.2.4.5 Avaliación extraordinaria

No caso de non superar a avaliación final ordinaria o alumnado poderá presentarse a unha proba extraordinaria. Esta consistirá nun exame escrito con cuestións teóricas e prácticas seleccionadas a partir dos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe recollidos na programación, e a nota mínima para superar a materia será de 5 puntos.

7.2.4.6 Avaliación da materia pendente

Atendendo á Orde do 25 de xaneiro, levarase a cabo un programa de recuperación da materia para que o alumno/a alcance os estándares correspondentes. Este programa consistirá na realización de tres probas escritas parciais ao longo do curso ou actividades propostas polo docente. A nota dos exames ou actividades suporá o 100% da cualificación. Realizarase ademais, de ser necesario, unha proba final no mes de maio, establecida polo calendario escolar.

8. Actividades complementarias e extraescolares

- Poderase plantexar unha saída a Lugo aberta a todo o alumnado de Latín e Cultura Clásica (tamén se podería planificar en conxunto con outro Departamento) para visitar lugares de interese relacionados directamente cos contidos das materias do Departamento: Museo Provincial, Casa dos Mosaicos, Domus do Mitreo, Muralla Romana...
- Asistencia ao festival de teatro grecolatino no auditorio Gustavo Freire no mes de marzo.

9. Distribución das materias no Departamento

O reparto das materias do Departamento é o seguinte:

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Cultura Clásica	3º ESO	A	Mónica Rodríguez
Latín	4º ESO	A	Mónica Rodríguez
Latín I	1º BAC	A	Mónica Rodríguez
Latín II	2º BAC	A	Mónica Rodríguez

A xefa do Departamento

Mónica Rodríguez Costas